

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr., a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr.; se vînd la Tipografia, soc. pe acțiun

Numeri singuratici à 20 bani se vînd la librăria G. Cărlan, Ploest.

Programul „Tribunei”

În polemica urmată asupra manifestărilor de înfrățire maghiaro-română, delat *Arad și Presa* s'a amintit și de programul „Tribunei”. De aceea se impune o lămurire, la care vom să contribuim și noi cu articolul de față, și poate și cu alți articoli. Nu e vorba de programul „Tribunei” de azi, pentru că acesta nu e tras la îndoială. „Tribuna” de azi este una cu partidul național român, care în ciuda tuturor ordinațiilor volnice ale guvernelor căzute și decăzute există și, va exista, până-când poporul românesc va voi. E vorba de programul „Tribunei” dela 1884, care apăsese ca organ de publicitate întemeiat de mai mulți bărbați fruntași, e drept, dar cari oficioși, de drept și de fapt, nu reprezentau pe nime; cel puțin pe poporul românesc organizat în partid politic nu-l reprezentau.

Dl *Septimiu Albini*, care cum însuși spune, zece ani a colaborat la „Tribuna”, „satisfăcut” de toată dela *Arad* al grăfului *Tisza István*, mulțumit peste tot de înfrățirea ce „amicii” sei au legat cu Maghiarii prezenți la banchetul lui *Goldiș*, și indignat de altă parte pe directorul nostru, că a publicat despre isprava, tot „îndulcitor” și ea, a cumnataului său *Beșada*, s'a trudit să dovedească, că poporul român n'ar ave motiv să se supere pe *Arădani* pentru înscenările, ce le-au prezentat lumii, ei din contră să se bucure.

Dl *Albini* nu hesita a mărturisi: „ca membru credincios al partidului național român și ca vechi tribunist ideile emise de către contele *Stefan Tisza* le-am cetit cu satisfacție și cred, că fiecare Român de bine tot cu satisfacție va fi ascultat, după vreme asemenea cuvinte din rostul unui fruntaș al vieții publice maghiare.”

Ca să acopere cu o haină națională oportunismul detestabil, ce încep să urmeze el și toți „amicii” sei, s'a provocat la „Tribuna”, susținând, că poporul român nici n'ar fi căutând altceva vre-odată, decât tot numai „pacea și buna înțelegerea” cu Maghiarii, cum chiar s'a căutat la *Arad*, ca episcop, între aplausele Maghiarilor. Deschideți „Tribuna” — cam așa vorbește dl *Albini* — și veți găsi acolo, în articolul ei program dovada, în pasajul următor:

„Lăsați de Dumnezeu pe aceeași bucată de pământ, împreună într-un singur stat, strâns legați prin interese zilnice și puși sub povața aceluiași cap, mai curând sau mai târziu va trebui să înțelegem, că suntem avizați în mod fatal unii la alții, și se curmă lupta, din care nu poate să rezulte decât sleirea patriei noastre.” („Tribuna”, 1884, nr. 1, 14/26 Apr.)

„Dela această credință — exclamă dl *Albini* — „Tribuna”, — odată nu s'a abătut câtă vreme noi, „Vechii tribuniști” eram răspunzători de cele publicate în coloanele ei.”

Directorul nostru dl *E. Dăianu* răspundând lui *Septimiu Albini*, la atacul personal ce i-a făcut, și indignat de încercarea de a acoperi cu „Tribuna” marea greșală politică comisă la *Arad*, a înfăptit asupra pe toți așa numiții „vechi tribuniști”, cari azi linguesc pe Maghiarii și fac disidențe în detrimentul partidului național.

Primim acum dela unul dintre întemeietorii „Tribunei” o scrisoare privitor la această chestiune, care pretinde lămurire. Eată scrisoarea:

Poiana-Țapului, 16 August v. 1899.

Preaestime domnule Doctor!

În ziarul nostru „Tribuna” din 14 l. c., articolul „Băsada lui *Beșada*” binevoiați a zice între altele:

„Ni-se impune chiar a ne face socoteala cu acești oameni, pentru că acum ese la iveală — ei înșiși o spun — că „Tribuna”, foaia, pe care noi am apoteosat-o de multe ori, foaie, care a devenit și este organul prim al partidului național, ar fi fost înființată cu un scop de a prepara „înfrățirea” dela *Arad*, și că, în urmăre, dl *Slavici*, *Brote*, *Albini* și toți vechii tribuniști, de fapt una au fost cu *Goldiș*, care a realizat, cum am văzut, ori a inițiat realizarea înfrățirii mult dorite între Români și Maghiari.”

Sunt eu unul dintre vechii tribuniști, unul dintre înființătorii „Tribunei”, acela, pe care această foaie l'a costat mai mult, ca pe toți ceilalți tribuniști. Cuvințele extrem de grele, ce le adresați la „toți vechii tribuniști”, mă privesc deci și pe mine. Acestor cuvinte grele sunt dator să răspund.

Eu nu știu ce a afirmat dl *Albini* în „Tribuna Poporului”, pentru că nu sunt în poziție a cetii acea foaie. Știu atât, că scopul, „unicul scop”, în care am înființat „Tribuna”, este mărturisit pe față, cinstit, fără rezervă și fără înconjur în programul ei, publicat în nr. 1, anul I. al acestui ziar.

Nu am la dispoziție numărul citat al „Tribunei”, și deci nu pot reproduce textul programului.

D-voastră îl aveți în colecția redacțiunii. Vă rog să-l căutați și, dacă veți

afla că afirmarea dlui *Albini* din „Tribuna Poporului”, reproducă de d-voastră e în congruență cu textul programului: eu fac amendă onorabilă, cerându-mi cu umilință scuzele dela întreg publicul românesc, la a cărui „perfidă” amăgire, inconștient, aș fi contribuit și eu. Dacă însă textul programului, singurul „competent” a mărturisirii întregului adevăr, nu va conștă cu aceea ce ziceți că afirmă dl *Albini*, eu protestez cu toată energia contra concluziunilor, ce le faceți și la adresa mea, basându-vă numai pe afirmațiunea citată a dlui *Albini*, care, deși are mari și indiscutabile merite pentru „Tribuna”, într-un câștig, eu nu este dintre înființătorii ei și deci nu putea să aibă vre-un scop rezervat, pe care acum se-l fi mărturisit.

Rugându-vă să faceți, ca aceste rânduri să se publice în unul din numărul proximi ai „Tribunei”, sunt cu distinsă stimă

Al d-voastre devotat:

Simeon Popescu,

fost protopresbiter al Sibiului și unul dintre fondatorii „Tribunei”.

Noi înțelegem declarațiunea părintelui *S. Popescu* ca o desaprobuare a celor servite la *Arad*, și ca un protest puternic în contra tendinței dlui *Albini* de a acoperi faptele incorecte comise acolo cu „Tribuna”.

De fapt dl profesor *Popescu* are toată dreptatea se protesteze, ca să fie numărat între aceia, cari astfel înțeleg rostul înființării „Tribunei” cum îl interpretează dl *Albini*. De sigur nici directorul nostru, în pasajul citat, nu l'a vizat pe d-sa. De aceasta poate fi sigur dl *S. Popescu*. Vorba e însă de declarația și tendința dlui *Albini*.

De fapt în programul „Tribunei”, singurul competent a mărturisi adevărul întreg, program suprat de întemeietorii ei, nu se surprinde nimic din ceea-ce a citat *Albini*. Pasajul acela se cuprinde însă într-un adevăr în articolul publicat pe pagina a doua a numărului prim, imediat după program, și signat „Redacțiunea”.

Pentru lămurirea lucrului lăsam să urmeze trei puncte din urmă ale programului întemeietorilor:

„3. De oare-ce astăzi sunt necesitate legi votate, sancționate și promulgate în toată regula, pe cât ele hotărăsc partea de înfrățire, pe cât ele înveșă publică și marginile înfrățirii guvernului asupra dezvoltării noastre naționale și nici ni-s'au dat de sigur, că legile vor fi respectate

în viitor, nu primim răspunderea față cu actuala stare de lucruri și nu ne rămâne decât să înduplecăm prin o rezistență pasivă de puterea publică a respecta drepturile noastre: ne supunem legilor, dar' nu ne angajăm în viața publică decât în ceea-ce privește interesele zilnice și locale și uniți cu concluziunile luate de unanimitatea reprezentanților trimiși de alegătorii români la conferința ținută în 1881 la Sibiu, vom stărua, ca toți Românii din țările, supuse coroanei Sfântului Ștefan să fie solidari, să nu dea dela dîștii decât ceea-ce li-se poate lua și se aștepte în liniște o situație, în care ne vom pute împune prin o activitate susținută cu energie.

4. Drept urmare firească a hotărîrii noastre de rezistență pasivă nu vom intra în transacțiuni cu nici unul dintre factorii puterii publice decât după-ce ni-se vor fi oferit garanții pe deplin sigure, că angajamentele luate față cu noi vor fi pe viitor ținute în toată puterea lor, și ne vom da toată silința să discreționăm înaintea poporului pe toți aceia, cari ar fi voind să negocieze în numele Românilor, fără să ni-se fi dat asemenea garanții.

5. Autonomia Transilvaniei fiind una dintre formele, prin cari majoritatea, ba chiar aproape unanimitatea Românilor din țările supuse coroanei Ștefanului se scotește pe din destul asigurată dezvoltarea națională română, vom persista asupra drepturilor de autonomie a Transilvaniei și vom stărua ca toți Românii să persiste împreună cu noi.”

Acest program e iscălit de domni: *Ioan Bechnitz*, particular în Sibiu. *Dr. Aurel Brote*, direct. băncii de asig. „Transilvania” în Sibiu. *Eugen Brote*, proprietar în Sibiu. *Ioan Dușoiu*, comerciant în Brașov. *Diamand Manol*, comerciant și president al camerei de comerț și industrie în Brașov. *Simeon Marginean*, avocat în Brașov. *Dr. Ioan Neagoe*, medic în Brașov. *George B. Popp*, fabricant în Brașov. *Ioan de Preda*, avocat în Sibiu. *Ioan Slavici*, particular în Sibiu.

Precum se vede dela prima privire programul nu admite nici-decum interpretarea ce tîne a-i da dl *Albini* cu pasajul citat din articolul comentat al „Redacțiunii”, scris probabil de dl *Slavici*. Fapt e însă și aceea, că acest articol al redacțiunii de pe atunci a fost primit cu nedumerire, pentru că conține

expresii și declarațiuni, ce ne lasă să credem, că de pe atunci, dela început, erau două curente, și că *Slavici* avea planuri ascunse, pe cari întemeietorii ori că nu le cunoșteau, ori nu le aprobau.

În ori-ce cas chestiunea e importantă; s'a mai scris asupra ei, a scris și dl *T. Maiorescu* ceva privitor la misiunea lui *Slavici*, și au scris și alții. Înaintea de toate ar trebui să se rostască întemeietorii mai explicit. Noi din parte-ne constatăm decamdată, că a) ceea ce a citat dl *Albini* nu e din programul „Tribunei”; b) programul însuși e o sbiciuire a curentului, ce vechii tribuniști au inaugurat la *Arad*; c) „Tribuna” de repețite-ori, chiar în decursul celor 10 ani, cât dl *Albini* a colaborat la ea, a făcut declarațiuni categorice și hotărîri contrare „înfrățirii” de acum, cum și declarațiuni „îndulcitoare” și „oportuniste” ce le face acum „Tribuna Poporului”, care se pretinde a fi continuarea „Tribunei”.

Asupra acestui punct vom reveni cât mai curînd.

Sibiu, 31 Aug. n.

„PEȘTI NAPLÓ” publică în anul de ieri un lung prim-articol despre activitate și pasivitate. Autorul ia ca sigur că *Românii* ungureni vor intra în parlament. Aceasta însă zice că pentru *Unguri* nu înseamnă nimic, dacă *Românii* ardeleni persistă în rezistență pasivă. Speră că și ei, *Ardelenii* se vor mulla. — Paște murgule, paște — speranță!

Din Austria. Din Viena se anunță, că baronul *Chlumetzky*, consilier secret și *Braun*, șeful cancelariei de cabinet au sosit ieri în *Ischl*, chemați telegrafice de către *Maisterni* Sa. Ambii au fost primiți în audiențe lungi.

Cercurile politice fac diferite combinații, privitoare la audiențele acestor politicieni austriaci marcanți. Unii cred, că ele se referă la turburările întregii Austrie, pentru că mai multe oraje din *Curșă*, turburări, cari pe lângă caracterul lor turbulent, au avut caracter dușmănos Austriei.

„Bud. Hirlap” e informat din Viena, că audiențele n'au importanță exagerată, ce li-se atribue. Împăratul — se zice în informație — a voit să adă pămîntului, în un timp, când viața

FOIȚA „TRIBUNEI”

Balul din Deva.

— 30 August n.

În raritatea petrecerilor zace un mare moment social și moral. Balul „Asociației” e un praznic național. Un conștient de farmece sîrbătorești ne ridică sufletele la aceste întâlniri, ce se fac an de an. Ele sînt nuntele mîndre ale sentimentelor noastre înăscute. Dobînda lor culturală formează pasajuri copioase în memoriul societății române.

Dispoziția festivă a balului din Deva a încheiat programul de sîrbări ale „Astrei” cu o strofă plină de veselie și alai. Aristocrația maghiară care s'a refugiat de pe bunurile lor calice, în acest centru administrativ la lefe bune, a putut să vadă un impunător fragment de viață românească. Tot ce face românismului onoare a participat la petrecerea aceasta mare.

Cătră orele 9 se începe hora. Sala „Redutei” strălucea de decorațiuni și candelabre ce se reogolindau splendid. Cercul jocului crește mereu până-ce se lărgeste la o cunună uriașă. Mîile părechilor se înălțau pe o galese tîrfe. Parcă nici-cînd nu ar voi să se mai deslege. Îmbolnădile unor așteptări dornici înfrățire. Totul ce răsufă în sala largă e pîrșit de o vie emoțiune.

Betrîni și tineri umple cupele vieții la îmbelșugatul isvor de bucurie. Desfătarea abundăntă primește o întimitate casnică. Frați din toate unghiurile țării, ale Bănătuului și ale Ardealului, s'au înălțat la îndeplinirea aniversară. O

burghezime care abia de pînăne, dănd o aventură din păturile țutănimei, decan o ponderoasă dovadă de înăscuta ei vitalitate; ziaristi și scriitori, artiști și artiști, o mulțime de tineri advocați, medici și studenți universitari, au venit să întîmpine ceata frumoasă de cocooni și coconite cu umorul lor juvenil. Norocoasa întîmplare care a astrins atîtea elemente „boheme” a dat balului ceva din grația petrecerilor de mare capitală, zicalele populare, și puținele costume naționale aminteau încă cu o dulce vraje despre simțul național de Român.

Între damele costumate sînt de amintit drăguțele „săliștene” d-na *Dr. Beu*, cu domnișoara *Dora Colbasi*. Cu aceeași impunere delicioasă s'a înfățișat interesanta și eleganta artistă *Valeria Pop* cu sorioara sa *Ortensia* (?) *Pop*, dibacea conservatoristă *Adelina Piso*, pianista plăcută *Olivia Bardoși*, toate sub protectoratul doamnelor *Hosszu* din Deva. Alte figuri interesante au fost d-na *Dr. Bontescu* cu d-șoara *Veturia* din Hațeg, d-șoara *Crăciunescu* din Chineț, d-șoara *Chirtop* din Cămpeni, d-na protopop *Roman* din Deva și d-na *Roșca*, d-na *Corvin* cu d-șoara *Veturia*, d-na *Belei* cu domnișoara, din Orăștie, d-na *Dr. Pop* din Orăștie, d-na *Doje* cu d-șoara din Lipova, d-na *Petco* cu domnișoarele *Ana* și *Ema* și doamnele *Herbai*, din Deva, d-șoarele *Moldovan*, d-șoara *Ardelean* cu d-șoara *Gila*, d-șoara *Olivia Adamovici*, d-na preoteasă *Șinea*, cu fiicele, din Batiz, etc.

Cu inspirația horei de deschidere s'a jucat și *Romana* și *Quadrilul* antîu. La vre-o sută de părechi s'au înrolat în șirele de dans. Convenționalismul dințelor recomandațiuni au dispărut. Din ce în ce mai întîm se întîlneau privirile publicului jucător. Obraji domnișoarelor s'au rumenit de căldura tu-

relor repezi. Adiețile evantelor le stîmperă arșița feței pe vre-o cîteva minute pentru a se aprinde mai voluptuos cu începutul unui vals nou.

Cu o dornică mazuică se sfîrșește prima parte a ordinei de dans. Programul „secesionist” aunează pauza. Mieșul nopței a trecut. Lumea caută în așteptarea plăcută a II-ei părți a jocurilor un mic restimp de repaus. Mesele se ocupă rînd pe rînd. Musica începe dușios al cănt „Nu pot a-și spune, „Știi tu” și alte piese românești, cari trezesc o mulțime de sentimente intime și prietenești. Prin cloocitul conversațiilor răsuna metalic ciocnitul de pahare. În distracția cea mai animată trece pe neobservația oca pauze. Multe domnișoare au părăsit deja mesele, arătînd semne de nerăbdare.

Serba antîle se începe cu un entuziasm pasionat. Parchetele lucioase tremură sub mișcatul cadențat al șirelor strîine. Repotul călcăielor se amestecă în ritmuri iuți, mișcate de musica sensibilă. Un chef potențat cuprinde pe toți în virtuțurile aprinse. Refrenele melodice revin repetîndu-se cu un farmec crescînd.

Animăția s'a ridicat la o dispoziție de ospet. Bucuria primește caracterul unei festivități naționale.

Cu o vervă nepilduită se încep și se termină și jocurile următoare. Neștiut de iute curge vremea. Luminările au ars aproape până jos. Zorii zilei clipeau în fereștrile largi. Ceva din taina unui vis de dimineață plutește prin atmosfera „Redutei”. Și ce frumoase sînt acum coconifele guralive. În hainele lor moderne poartă o spuză vîratică pe obraji arzătorii, ca și copilele dela sate. Un farmec dublu și original. Pletele părului s'au adunat de-o gingașă sudoare în bucle calde. Giulgiurile străvezii de

pe piepturile lor respiră un dulce parfum de flori. Toate privirile sînt de o vîpaie rustică înflăcărate. Succesul petrecerii „și-a ajuns înălțimea.

Unii din oaspeții au început a se retrage.

Lumea pare obosită. Cîte un braț tîner mai înfășură galeș o plăpîndă talie pentru o scurtă tură. Arena plătorească se goleşte tot mai mult. Numai oglizile mari o mai îngîna cu reflexele lor somnuroase. Cete glumețe se opresc pe puține minute la întrebări și discursuri pîpîite.

Ciasul despărțirii a sosit, dînd oricărui cuvînt mireasma unei poezii particulare. Sgomolul din sală se transplantează pe trotuarul stradelor. O mulțime de trăsuri vin, se opresc și pleacă repede... Cu zimbele și păreri de rău se risipește publicul. Aerul aspru de dimineață, mergînd spre casă, răcoarește pe toți cu oazonul lui umed...

Balul „Asociației” a fost o petrecere succesă. O mulțime generală e caracteristică acestei nopți dansante.

Mulțimea tinerimei a putut satisface tuturor așteptărilor coconiferelor cari s'au prezentat în toaletele cele mai splendide. Pot să repet încă odată-că balul din acest an a fost un praznic național. El demarcă în memoriul prezentului un trofeu cultural, ear' pentru mulți participanți o serie lungă de neșterse amintiri. Pentru domnișoarele frumoase și tinerimea universală română a fost această întîlnire festivă ca un răsărit primăvăratec de viață. O tineretă fără baluri ar fi ca o lungă călătorie fără opetări.

„Traian”

Cei doi prieteni.

Traducere.

(Urmare).

Eată o dovadă convingătoare, că omul se poate apăra de iubire numai prin fugă, și că nu e bine să iee omul lupta cu acest inimic groaznic, pentru că numai puterea dumnezeiască poate învinge puterea omenească.

Leonela era stăpîna ființă care știa despre ușurătatea stăpînei sale, căci dela a ei față nu „și-au putut ascunde secretul tinerii amant și amicii necredincioși.

Lotario n'a spus *Camilei* că planul era al lui *Anselmo*, și că *Anselmo* l'a dat din adins ocaziune să-și ajungă scopul, — ca nu cumva *Camila* să-și formeze rea opinie despre amorul seu și să creadă că numai oarbă întîmplare, ear' nu, boldul propriu l'a îndemnat să se apropie de ea cu iubire.

Peste cîteva zile *Anselmo* a sosit acasă și nici n'a observat pierderea a sosit durată în absența sa, răpîndu-l-se aceea ce îi era lui mai scump și totuși era atît de puțin pîzit din partea sa. S'a dus imediat la *Lotario*. L'a aflat acasă. S'au îmbrățișat amîndoi și *Anselmo* a întrebat:

— Ce ai să-mi comunici, amice? Moarte sau viață?

— „Tot ce pot să-ți spun, *Anselmo*, — zise *Lotario*, — este, că tu ai o soție care cu drept cuvînt poate, fi numită model de femeie și coroana tuturor femeilor bune. Tot cuvîntul ce l'am rostit a fost cuvînt rostit în pustie; propunerea mele au fost nebagate în seamă, cadourile au fost respinse cu dispreț, ear' lacrimile prefăcute mi-le-a luat în

parlamentară trebuie reinviată și când opoziția se prepară de nou pentru obstrucție și vocea se extinde obstrucția și asupra alegerii membrilor în delegațiuni.

„Abus ticălos”. Pe toată linia s'a pornit campania pentru părăsirea pasivității. Vechii tribuniști, prefăcuți în „goldiştiști” și „tiszaști” lucrează în această direcțiune nenorocită — de a schimba tactica istorică a politicii noastre fără hotărârea unei conferințe — nu numai în foaia lor, ci și prin organe ungurești, și în organe din străinătate.

„L'Indépendance Belge”, marele ziar din Bruxella, publică în numărul dela 25 August n. un articol în care nu numai îndeamnă pe Români să părăsească pasivitatea, ci atacă personal pe dl Dr. Rafiu, președintele partidului național. Articolul e datat din Budapesta, 20 August n., dar se vede că e ticluit de un Român. Intriga e prea străvezie.

Să vedem va zice și acum tinăra pătătoasă dela Arad că articolul ziarului belgian e „abus ticălos”!

„Altă” idee.

— Echouri. — (Urmare).

Se înțelege că toate acestea sunt alte rezultate, decât acele sperate de „Tribuna” de atunci, ca poate autonomia Ardealului, sau alte pia desideria, — cel puțin pentru vremea aceea și în felul acela, — fiindcă tribuniștii erau destul de „sanguinici” să creadă, că o îmbunătățire politică se poate ajunge într'un an doi și numai strigând din gură, și nu trebuie să muncești timp îndelungat cu paciență și plan pe toate terenurile.

Și felul mișcării îl lăsam istoriei să-l judece dacă a fost bun sau nu; pentru noi ajunge să spunem, că întregă s'a putut interzice printr'o ordinațiune ministerială; pe când noi credem că adevăratele mișcări nu se pot opri decât de aceia, cari le-au pornit.

Și în întreagă mișcarea s'a cheluit și risipit entuziasmul „ca banul bogatului”, ca și când poporul nostru ar fi un isvor nesecat de forțe și entuziasm.

Într'o vreme ajung firele întregii mișcări în mâinile dlui Sturdza, care face pe alții „nemernici” și „trădători”, ca se poate deveni însuși „nemernic și trădător” (vorba se fie, nemernic și trădător!) Face promisiuni, pe cari sau că a știut că nu le poate, sau a crezut că le poate împlini; deci sau a mințit pe alții, sau s'a înșelat, în nici un caz însă nu a dovedit că e bărbat de stat.

Se poate și aceea, că a fost tras pe sfoară de Bánffy sau de altcineva, și se mai pot multe lucruri. D. e. că domnul Sturdza a fost constrins de oamenii sei flămânzi să apuce prima armă în contra conservatorilor spre a le lua puterea și pâinea, și dinșul nu a avut destulă putere să-i înfrânzeze și mai bine să se lipsească de așa tovarăși. Căci în numele unui program bun nu puteau veni liberalii la guvern, după ce nu aveau nici unul și nu erau în stare să-l facă; probabil pentru că într'un astfel de cas ar fi trebuit, respective ar trebui, să lăvească în interesele lor private. Noi

batjocură. Cu un cuvânt, tot așa cum Camila e tipul celei mai perfecte frumuseți, e și idealul pudorii, amabilității, moralității și a tuturor virtuților cari pot să nobilizeze, ridice și ferească pe o femeie cum se cade.

Ia-ți banii, îndrăgite, amice! N'am avut ocaziune să mă ating de ei, căci virtutea Camilei nu se poate aduce la stare de clătinare, nici cu cadouri, nici cu promisiuni. Fii deci mulțumit, Anselmo, și nu mai face alte experimente. Ai plătut fericit și fără perdeni în jurul tainei produse de dubietate și de temere, — nu te mai arunca în virtutea neliniștii și nu mai face încercare nouă, sub conducerea altui cărmăci, pentru a constata bunătatea și tăria luntrei ce ți-a dat-o cerul, ca să sberi cu ea pe marea acestei lumi, ci fii convins că ai ajuns la mal sigur. Întărește-te cu ancora înțelepciunii și rămâi liniștit pe loc, până ți se va cere vama de care nu ne poate scuti nici o diplomă nobilitară din lume.

Anselmo, a fost prea plăcut atins de aceste cuvinte ale lui Lotario și credea în ele ca într'un oracol. Cu toate acestea, l'a rugat să nu sisteze întreprinderea, ci să o continue, fie și numai din distracție și din plictiseală. Și dacă pe viitor nu va desvolta zelul din trecut, să scrie totuși câte-odată versuri Camilei, sub poeticul nume de — Cloris. El, Anselmo, va face pe Camila să înțeleagă, că Lotario e amoresat într'o frumusețe rară, căreia îi adresează versuri sub acest nume, — și va face să le cânte cu bunăvoință ce o datorează el gingășiei nevestei sale. Ear' dacă Lotario nu-și poate lua osteneala să facă versurile, l'le va face el, Anselmo.

— E superfluu, — îi zise Lotario. — Muzele nu-mi sunt atât de străine, ca să nu-mi facă visite de câteva-ori pe an.

peste tot nu vedem nici o deosebire principiară între cele două partide mari din România, ci numai deosebire de persoane sub două firme; interesele le sunt identice în contra altora, program nu are nici unul din aceste partide. (Am spus că facem rezerve față cu expunerile autorului acestui articol. Red.)

Natural că astfel nici lupta dintre ele nu poate fi luptă politică, ci o luptă pentru pâine, unde șefii de partide sunt constrinși de aderenții lor flămânzi să recurgă la arme permise și nepermise și la fapte desperate. Consecințe naturale ale unui sistem vițios, de a crește din toți oamenii de carte aproape numai funcționari, și de a schimba deodată cu guvernul aproape întreg aparatul mecanismului de stat, funcționarii, și dacă după lege mulți din ei sunt inamovibili. Excepțiune de fapt fac oficerii din armată (se zice că în Grecia și aceștia se schimbă deodată cu guvernul). Și până nu se va schimba sistemul acesta, vor avea luptele dintre partidele din România totdeauna alt caracter decât acela, pe care ar trebui să-l aibă.

Nu ne dăm în descrierea și combaterea mai deaproape a acestor lucruri, pentru că îi privesc mai deaproape pe alții decât pe noi. Aceste câteva cuvinte le-am spus numai pentru că trebuia să aruncăm și din partea aceasta o rază de lumină asupra afacerii, despre care vorbim.

Ori-care sau ori-cari, dintre cauzele înșirate de noi, l'ar fi îndemnat pe dl Sturdza să facă ce a făcut în opoziție, noi pe vremea aceea l'am condamnat și considerat pe dînsul de trădător; în dată-ce a ajuns la guvern, pentru noi nu a mai fost trădător, ci vrednic de compătimit.

Situația se schimbă. Însă dl Sturdza hotărât că nu e dintre oamenii extraordinari, cari nu scapă din mână căma când își schimbă direcția. A trebuit să cadă; nu pentru că ar fi luptat în contra sa dl Tache Ionescu sau alții, ori pentru că l'ar fi dat pâinei asalturi desperate cei flămânzi, ci pentru că a greșit.

(Va urma).

Adunarea „Asociațiunii”.

II.

Banchetul.

După l. ședință cei mai mulți membri au pornit la visite pe la familiile românești mai de frunte, unde au fost primiți cu dragoste românească. A urmat apoi banchetul, care s'a caracterizat printr'o încercare neisbită de înfrățire cu Maghiarii, înfrățire ai cărei anjeri par a fi voit să fie domni Réthy Lajos, inspector de școale și dl N. Simionas, preș. la sedria orfanală din Deva.

Banchetul s'a dat în sala cea mare dela Redută, pe care o ține cunoscutul Ardean (acum „Argyán”), fost restaurator în Sibiu. Patru mese lungi cât sala, și 2 mai scurte au fost frumos ocupate, deși prețul era 2 fl. 50 cr. de cuvânt. Sala era frumos decorată. În fund, deasupra podului unde aveau să se producă artiștii noștri, erau 2 mari tablouri reprezentând pe M. Sa Monarchul, în uniformă de husar, și M. Sa regretata Impărăteasă, într'o toaletă tot cam ungurească. De altcum ori-ce tricolor, fie românesc, fie unguresc, lipsea din decorație.

Vorbește tu numai Camilei despre zădarnicele mele isbucniri de dragoste, de poezii grijesc eu; și cu toate-că nu vor fi așa de succese cum ar merita obiectul lor, vor fi totuși aceea ce e mai bun din tot ce eu sunt în stare să produc.

Așa se face și așa rămase înțelegera între bărbatul neprecuțat și necredinciosul seu amic.

Anselmo, sosit acasă, a adresat Camilei imediat întrebarea, — pe care ea de altcum o aștepta de mult, dar spre mirarea ei, nu o auzise până acum, — anume, că ce îndemn a făcut-o să-i scrie scrisoarea știută? Camila l'a răspuns, că avea bănuiele asupra lui Lotario, care o privia, — i-se părea ei, — cu ochi mai puțin plini de devoțiune, ca în prezența lui Anselmo, dar s'a convins mai târziu despre contrariul și crede acum că n'a fost decât închipuire din partea ei, căci Lotario evită chiar și ocaziunea de a mai fi singur cu ea.

Anselmo o asigură, că poate fi pe deplin liniștit. Lotario iubește o damă de frunte din oraș, căreia îi dedică câte-odată și poezii, sub numele Cloris; și tocmai de n'ar exista motivul acesta, Camila se nu se teamă de nimica din partea lui Lotario, căci îl deobligă înțina sa prietenie.

Dacă Lotario nu-i spunea din vreme Camilei că relațiunile sale de dragoste, cu Cloris, sunt inventate, ci au fost folosite față de Anselmo numai pentru a putea Lotario din când în când să se ocupe cu preamărirea Camilei, în poezii bine simțite, — Camila, sigur cădea în fatala cursă a geloziei. Dar așa, înstruită fiind din vreme, știrea sensațională nu l'a făcut surprindere și nici îngrijire.

În ziua următoare, fiind toți trei la masă, Anselmo a rugat pe amicul seu să cetească ceva din poeziile scrise la

Între meseri au fost și vre-o câțiva Unguri. Erau de față: Primarul Koncz Domokos, Géber Károly, căpitan de poliție, Réthy Lajos, inspector regesc de școale, Teglas Gábor, director al școlai reale, Boza Károly, director al preparandiei de stat, Lenthe Gusztáv, avocat și preotul reformat, al cărui nume imi scapă din memorie. N'a venit la banchet nici fișpanul, nici vicișpanul. Cest din urmă va fi înțeles, că refuzând sala comitatului, e necesar să le refuze Românilor și banchetul. Fișpanul însă și-a căutat și și-a găsit, (cum n'ar găsi), un alt pretext, ca să absenteze: că de ce i-au adresat românește învitaerea!

Auziți! Fișpanul unui comitat, care are 90% de Români, se scandalizează că i-se adresează o învitaere românească, — și o învitaere nu ca să contribuie cu ceva pentru noi, nu ca să ne dea el ceva, nu ca să ostenească la o muncă grea, ci învitaere la un banchet, unde n'avea decât să mănâce și să bea, și cel mult să mai ciclească vre-un păhar cu vecinii sei de ospet. De fapt învitaerea era adeseată, cum mi-s'a spus, astfel:

„Ilustratei Sale Domnului Nic. conte de Bethlen, comite-suprem al comitatului Hunedoara, în Loc.

Se zice, că reflectând cu indignare la aceasta dl conte de Bethlen ar fi zis, firește în limba statului:

„Pe mine guvernul maghiar nu m'a trimis aici, ca „Nicolae conte de Bethlen”, ci ca „Gróf Bethlen Miklós főispán”.

Adevărat, — și aici zace absurditatea situației politice, ce ni-s'a creat, că guvernul trimite și în comitatele cele mai românești, cum e Hunedoara, tot „grofi” și tot „Miklós”-i și „János”-i dar nici un Român. Are drept dl fișpan, că guvernul l'a trimis ca „gróf Bethlen Miklós”, dar tocmai aci e răul. Nu trebuia să-l trimită pe el la Deva, ci altundeva, pe la Dobrișin, Seghedin, ori Hodmezővásárhely, la socialiști, — cari de sigur nu-l invitau la banchete.

Dar' mă conștient, pentru-că la banchet fiind n'au cuvântul decât cei designați oficios să toasteze.

Toaste au fost multe, și mai mari și mai mărute.

Președintele Dr. Il. Pușcariu a toastat mai întâiu închinând pentru M. Sa Monarchul, din a cărui grație s'a înființat „Asociațiunea”. Toți meserii s'au ridicat auzind numele Maiestății Sale, și așa au ascultat toastele până în capăt, urând la sfârșit „Să trăiască!” — Musica, sub conducerea lui Priculici, a însonat, de pe galerie, imnul împărătesc: Doamne fîne....

Dr. Bunea, tinerul canonic din Blaj, cel mai bun orator între tostanți, a închinat pentru comitet. A desvoltat cum fiecare popor, întocmai ca fiecare individ, are drept natural, imprescriptibil, de a se cultiva, și a se perfecțiune până la cel mai nalt grad, după cuvintele de un etern îndemn: „Fiți desăvârșiți, cum și Tatăl meu din ceruri desăvârșit este.”

Din acest drept firesc, consfințit prin întemeietorul divin al creștinismului se derivă dreptul de a se cultiva fiecare popor în limba sa națională, pe care i-a dat-o Dumnezeu, ca cel mai ușor și potrivit mijloc de cultivare și perfecțiune. Accentuând rolul și chemarea „Asociațiunii” pentru cultura poporului românesc, urează sănătate bărbatilor cari conduc această nobilă „Asociațiune”, intrund pe toți fiii neamului într'o frumoasă aspirațiune, spre ajungerea scopului dorit, cultura națională. Aplauze vii au urmat elocventelor cuvinte ale dlui Dr. Bunea, care a electrisat spiritele. Musica a intonat „De-

adresa lui Cloris, cu atât mai virtos, că soția sa Camila nu știe cine e Cloris, prin urmare poate comunica fără frică tot ce-i zace la inimă.

„Și tocmai dacă ar ști, — îi răspunde Lotario, — n'as ascunde nimic. Căci prin aceea, că omul frământat de patimile dragostei preamărește frumusețea iubitei sale și se plânge de răcoala ei, — nu pune de loc în joc buna ei reputațiune. Dar' în fine, fie cum va fi; eată un sonet, pe care aseară l'am făcut, gândindu-mă la iubita mea Cloris.

Durerile mele răsună când somnul pretutindeni Ascunde muritorii în sinul tăcut al nopiei. Sărac sunt în cuvinte; bogat în tănguiera Ce cerul mi-o trimite și Cloris mi-o reclamă.

Și dimineața, abia pornește cerul răului Soare Spre a se-nălța din răsărit cu pompă nouă, — Și cântecul meu de durere de nou se deșteaptă Întonând disonanță și alungând suspin după suspin.

Ameaza se iveau; și razele cad drepte, Și încălzesc întregul; al tău sin însă — nu! O Cloris! Inima mea simte durere îndoită.

Se arată earăși seara; mai mare-i greutatea Suferințelor; căci înzădar vârs lacrimi fără număr: Tot surd rămâne cerul și Cloris nu le vede!

Camila era foarte mulțumită cu sonetul, ear' Anselmo îl lăuda și mai mult și zicea, că dama din chestie trebuie că e foarte spărioasă, dacă nu se lasă să fie muiață de o astfel de iubire sinceră.

— E tot adevăr ce spun poezii amoroasești în versurile lor? — întreba Camila.

— Ca poezii nu vorbesc totdeauna adevărul, — răspunde Lotario. — Ca amoroasești însă sunt totdeauna mult mai săraci în cuvinte decât în adevăr.

„steapă-le Române”, — la auzul căruia publicul a erupt de nou în furtunoase aplauze, cari păreau că nu vor să mai încete, și în repezite strigate de: bravo, bravo! să trăiască! Aci a fost culmea banchetului.

S'a ridicat în curând dl Réthy Lajos, care părea că anume vrea să pună capăt solemnului nostru cântec național și a început a vorbi ungurește.

Cere scuse, că vorbește în limba sa maghiară, pentru-că deși pricepe românește nu se știe așa bine exprima, ca să fie stare a ține discurs. Mulțumește în numele seu și al Maghiarilor prezenți pentru onoarea ce li-s'a făcut chemându-i la intrunirea aceasta frumoasă. Au venit cu bucurie, știind că aci găsesc tot oameni însuflețiți pentru o operă de cultură. El însuși de 30 de ani lucră, ca inspector școlar, pentru lăptirea culturii, și în lunga sa carieră crede, că a făcut și Românilor, pentru cari are simpatii, vre-un folos, căci mai mult s'a ocupat cu școalele române (ca să le maghiarizeze! Red.), decât cu cele maghiare. Cultura, zice el, e o piramidă în vârful căreia se întâlnesc toate direcțiunile ori-câte de îndepărtate. Fiecare popor are drept la cultura sa, cum elocventul antevorbitor a desăvurat, ba eu zic că Români au nu numai un drept, ci chiar datorința a se cultiva, o datorință de existență pentru ei, și de importanță și pentru stat. Dar' cultura nu trebuie să fie unilaterală, zice, nici specifică, ci generală și de stat; toate trebuie să tindă la același scop. Își exprimă dorința ca să progreseze cultura română și să meargă în aceeași direcțiune cu cultura maghiară, de aceea închină pentru „Asociațiune”.

Declarațiunea despre dreptul și datorința Românilor la cultură a fost subliniată de aprobarea ascultătorilor, încheierea însă a lăsat răce pe toți.

Dl I. Simionas s'a ridicat, ce e drept, ca să releveze acest moment de „înfrățire” și a spus, că e tericid auzind cuvintele dlui Réthy, dar' n'a stîrnit nici o plăcere cu cuvintele sale. Încheiasă odată dl Simionas, fără să fi închinat pentru primarul, cum fi era însărcinarea și s'a ridicat îndată a doua oară. Publicul mai depărtat crezând, că vrea să continue de unde au lăsat Aradimani, l'a strigat: destul, ai isprăvit deja! De abia a mai putut spune câteva cuvinte de curtoasie.

Dl O. Tilea vorbind pentru reprezentanții Societății fondului de teatru a accentuat cu vedită alusiune la Réthy datorința noastră de a ne cultiva în limba națională, căreia să-i facem loc în toate ramurile vieții publice și sociale.

Dl Dr. V. Bologa a vorbit pentru popor accentuând, că „poporul românesc trăiește din sângele seu și nu din milioanele sindicatului Dreyfus...”

Dl Dr. N. Mănoiu a vorbit foarte pe lung și foarte înflăcărat, ca și când ar vorbi la un meeting. Mi-e greu însă să redau, fie și numai în resumat.

Scurt la vorbă, dar' potrivit și cu mult efect a răspuns dl Ios. Vulcan, în numele Societății fondului de teatru, secerând aplauze.

Au fost de față la acest banchet aproape 300 persoane, între cari o foarte drăguță cunună de tineri universitari, și multe dame, cari au dat strălucită înfățișare salei. Tărani au lipsit total și astfel toastul oficios pentru popor a sunat — în gol.

— Fără îndoială! — întări Anselmo, pentru a pune în fața Camilei o greutate mai mare pe cuvintele lui Lotario. Dar' Camila cu atât mai puțin băgă în seamă apucăturile bărbatului ei, cu cât era evident acum că iubește pe Lotario la nebunie. Și fiindcă nu numai că îi plăceau poeziile, dar' era convinsă, că dorințele poetului, întocmai ca și poezia, o aveau pe ea de obiect, că ea e Cloris, cântată de Lotario: T'a rugat să mai cetească, dacă mai are, un sonet sau altă poezie.

— Mai am una, — răspunde Lotario, — dar' nu știu de va fi așa de succasă ca ceaaltă, sau mai bine zis, mai puțin rea ca ceaaltă. De altcum decideți singuri. E următoarea:

De nu-mi dai ascultare, e sigură a mea moarte! Căci mai curând vei vezi galben la picioarele tale

Decât să-mi fac eu imputarea că regret A te fi molestat cu adorarea mea!

Nu! Gila se astupe pe veci oasele mele, Ochii mei să-l acopere vecinicii întunec; Deschide-mi însă sinul și vei găsi în el Zgurațivă icoana ta, cu arul amorului!

Căci, — când dureri și suferinți umpleau sufletul meu, Această relicvie rămasu-mi-a în inimă până la moarte!

Și cu atât mai credincioasă rămâne în veci. Dar' vai marinarului amenințat de furtună Când luntrea e spartă, și pe mări necunoscute Compasul îl lipsește și un mal la care să tragă!

Anselmo lăudă și acest al doilea sonet, adăugând singur verigă lângă verigă în lanțul ce se întindea tot mai bine și mai strîns în jurul rușinei sale.

(Va urma).

De pe la noi.

— Dela raportorii noștri. —

Sân-Mihailu, 29 August n. — În comuna Sân-Mihailu de lângă Turda se ține din vremuri vechi, în ziua de Sfantă Marie, hramul bisericeii, un fel de rugă, la care se adună mulțime de lume din jur, țărani și domni. De când și-a câștigat Sân-Mihailu un harnic preot tînăr în persoana dlui Ioan Costin, se aranjează cu ocazia aceasta și câte o succasă petrecere, al cărei venit curat e destinat bisericeii și școlai din loc.

O astfel de petrecere s'a aranjat și în anul acesta. La serviciul divin ce a premers petrecerei a luat parte poporul mai ales din Turda. Au celebrat 2 preoți, cel local și preotul din Cărcăda Ig. Berendi. — Petrecerea a succedat foarte bine. A luat parte lume multă din jur.

E laudabil spriginul ce l'a dat dl Simeon Porufu, învățător în Turda, neîntrecutul vătav de călugeri, care și-a strins ceata sa de călugeri, constatătoare din bravi meseriași din Turda și a mers la Sân-Mihailu, ca să facă și aici propagandă pentru jocul românesc.

Poporului i'a plăcut foarte mult jocul românesc, mai ales că prin contactul cu Ungurii din comună și-a cam lăsat portul și obiceiurile românești.

În pauză s'au intrunit familiile, parte în școală, parte la preotul I. Costin.

Dl Valer Moldovan a salutat în călduroase cuvinte pe bravul preot și l'a îndemnat la muncă și pe viitor, fiind sigur de ajutorul oamenilor de bine și mai ales al tinerimei.

S'a dansat până în zori cu voce bună. Venitul curat încă a fost mulțumitor.

Chestiuni bisericești.

În fața sinodului.

Din Blaj ni-s'a spus în mai multe rânduri și în mai multe feluri, că la toamnă va fi sinod arhidieceșan — sinod care se hotărăscă odată cu al seu glas competent în urgisa și nefericită afacere a ajutorului crășe.

Și toamna e aici, fără să se știe, că ce avem să facem, ca acel sinod pregătiți să ne afle, cu păreri hotărâte și nu pripite, ca astfel glasul lui să fie glasul mulțimei, și înaintea lui toți să se plece, ear' nu desconsiderat să fie din partea preoției, ca cel din sinodul ultim.

E toamnă — sau cel puțin vânturile răci ne aduc aminte de ea — deci e vremea, ca Blajul să înceapă odată pregătirea pentru sinodul făgăduit, să provoace odată sinoadele protopopești, ca toate — unul ca altul — să se adune, să tracteze cu de-amăruntul chestiunea ce ne preocupă și să-și precizeze poziția ce au să o reprezinte în sinodul arhidieceșan.

Unul fiecare preot să fie provocat sub aspră poruncă și pedeapsă, ca să se prezente la aceste sinoade și să-și dea părerea, că ce folosește concludul alor 10—16 din 20—30?!

Pe cale ziaristică chestiunea s'a lămurit din ajuns, s'a arătat de atâtea ori păcătoșenia ajutorului, primejdia ce el o aduce în biserica noastră, precum și umiliința ce o aruncă peste noi și căpeteniile noastre bisericești.

Astfel cu toții trebuie să știm de ce spirit trebuie să fim conduși în sinoadele protopopești și cum trebuie să fie concludul lor? De bună-seamă fi-vor șovăelnici, fi-vor mulți chiar rățeciți, dar' cu spiritul blândetei trebuie să ne purtăm cu ei, nu să se mustre, ci să se învețe și lumineze, ca glasul să fie armonnic și unanim și nime să nu se deparț cu gânduri de răsvărire. De aceea trebuie, ca Blajul să înceapă odată lucrarea, ca cei slabi să se întărească și cei rățeciți să se îndrepte.

Blajul trebuie să se grăbească și din motivul, că timpul acesta e sezonul când preoții noștri încep a bate ușile și a se călăui pe la prefori și ceata lor întreagă de lingăi, ca să-i recomande înaltului minister de culte; acum e timpul în care preoții sunt îndatinați, ca cu desconsiderarea forurilor noastre bisericești să suplice după ajutor de-adreptul la ministru.

Acești preoți, căleători ai legei și disciplinei noastre bisericești, au dat arma uoigăse în mână guvernului maghiar, și într'adevăr, dacă lăudă în cumpăna judecății, peste tot stilul slugarnic al cererilor de milă, atunci nu ne vom prea mira de apetitul dlui ministru în ciungărirea drepturilor noastre bisericești. Guvernul maghiar înainteașă numai pe calea bătău de cei vinovați ai noștri. Precum până acumă ei! în suplicele lor au nimicit rostul listelor de recomandare a Prea Veneratului consistor metropolitan, tot astfel și acumă, amânându-se sinodul și lucrările lui premergătoare, și apucând ei a-și înainta din nou suplicele, sinodul își perde rostul de a se mai ține, și concludul seu fără sens și zero va fi, sau cel mult, guvernului va fi un prilej și de a rîde cu dispreț de el, și de a învinui pe Blajeni că agită și falsifică dorința preoției.

Blajul dacă vrea, ca rodnică să fie lucrarea întreprinsă, trebuie să se grăbească; dar de altă parte să se îngrijască, ca rezoluțiunile luate să se îndeplinească, ca cei-ce strică armonia canonică, cei-ce desconsideră autoritățile bisericești, să-și capete plata cuvenită, fie aceea din clerul rural, fie și din cel gremial, căci în ambele locuri sunt.

Sinodul arhiepiscopesc trebuie să cugețe și la vindicarea acestui spirit anarhic, pe care — de altmădă — l-a constatat și „Unirea”.

Richiteanul.

Cronica zilei.

Sibiu, 31 Aug. n.

Memento. 31 August: Ad. gen. constituantă a „Hateganei”. — Înștiințări pentru participare la adun. gen. inv. în Orșova.

2 Septembrie: Petrecerea tinerimii stud. în Lunca.

3 Septembrie: Petrecerea tinerimii studioasă în Abrud. — Concert în Ighiu.

3—4 Septembrie: Adun. gen. inv. din diec. Caransebeșului, în Orșova.

„TRIBUNA” ÎN ALBA-IULIA. Numeri singuratici din ziarul nostru se pot cumpăra zilnic, cu câte 5 cr., la librăria lui Weisz Bernat, „la loterie” în Alba-Iulia.

Noi membri ai „Astrei”. La adunarea din Deva între membrii fondatori s'a înscris d-na Victoria Erdelyi născ. Bardos din Orăștie, solvind taxa de 200 fl. Este prima membră fondatoare a „Astrei”.

Di Sam. Popoviciu, care până aici era membru pe viață, a solvit încă 100 fl., devenind membru fondator.

Di Simeon Corvin, comerciant în Orăștie, s'a înscris membru pe viață cu 100 fl. Apoi mai mulți membri ordinari și ajutători. În total s'a încasat 550 fl.

Aurelia Săcăreanu, nepoata dlui I. Ciurcu din Brașov, a răposat în Brașov. Însemnarea l-a făcut ieri (30 August) în cimitirul din cetate.

Fundațiunea „Gozsdu”. Azi s'au terminat ședințele reprezentanței fundațiunii „Gozsdu”, ținute aici în Sibiu sub prezidenția înaltpreasfințit Sale arhiepiscopului și metropolit Ioan Meșianu. Au asistat la ședințe P. S. Lor episcopii Popea și Goldis și d-nii Ioan cav. Pușcariu, Dr. Iosif Gall, Avram Berlogea, Dionisiu Poinar, ca membri ai reprezentanței și secretarul George Bogoeviciu.

Părechea regală a României Marți dimineața a trecut prin Pesta, mergând la Ragatz. La gară Suveranii au fost întâmpinați de personalul consulatului român din Budapesta, o deputație de ofițeri a regimentului de infanterie nr. 6, care poartă numele M. Sale Rege-lui Carol, și amplexații gărei în frunte cu inspectorul suprem Tolnay. Din cuplul de curte s'a dat jos Regele și soția; colonelul Manu, majorul Grațianu și medicul de curte Theodor. M. Sa a luat dejunul în gară în societatea consulului, a colonelului Suchy și inspectorului Tolnay. Regina și dămele ei dormeau. La 8 ore 45 min. trenul a plecat mai departe spre Viena.

Serbările dela Orșova. Eată programa concertului ce se va da în Orșova, din prilejul adunării generale a învățătorilor:

1. G. Musicescu: „Stejarul și cornul”, cor mixt.
2. Al. Flechtenmacher: „Imn de mărire”, cor mixt.
3. G. Verdi: „Travatore”; a) Corul călugărilor din actul al II-lea; b) „Miserere” din actul al IV-lea. Solo sopran de d-șoara Elisabeta Mitar, ear' solo tenor dl Dr. Dim. Florescu, acomp. de pian d-na Elena Dobrin.
4. G. Musicescu: Al II-lea concert bisericesc (partea I. și a II-a Allegro și Andante sostenuto).
5. Ch. Gounod: „Serenadă”, solo, cântat de doamna Elena Marcovici, cu acomp. de pian.
6. G. Musicescu: „Hora dela Plevna”, cor pentru 3 voci.
7. Iacob Murșan: „Trecui valea” (cu variație de I. Vidu), cor mixt.
8. Ioan Vidu: „Răsăritul Ardealului”, cor mixt și solo sopran: d-șoara Elisabeta Danciu.
9. Ioan Vidu: „Marșul lui Mihail eroul” (melodie aranjată), cor mixt.

Din Orșova ni-se mai scrie: Se poate, ca cineva dintre p. t. participanți la adunarea învățătorilor din Orșova să nu poată veni cu trenul dela 1^{1/2} ore p. m., aceluia le rămâne posibilitatea de a veni cu trenul de persoane ce sosește aici seara la 8^{1/2} ore, când vor sosi și coriștii din Lugoj.

Foaie oprită. Guvernul austriac a oprit din toate țările reprezentate în reichsrath ziarul „Münchener Neueste Nachrichten”.

Pentru masa studenților dela școalele române gr.-or. din Brașov o doamnă anonimă a donat 1 galbin (10 coroane) întru amintirea d-șoarei Maria Popp, fiica răposată a comerciantului din Brașov George Popp.

La congresul din anul acesta al studenților din România ce se va ține la R.-Vâlcea, vor ceti conferențe cu subiecte naționale: 1. S. Murșanu (București): „Chestiunea transilvană”. — 2. R. Dioghenide (Iasi): „Poporația și aplicația ei în România”. — 3. C. Brăescu (Iasi): „Rolul femeii în chestiunea națională”. — 4. Ioan Codreanu (Iasi): „Chestiunea națională în general și cu un studiu privitor la chestiunea bucovineană”.

Pentru orientare. „Sieb. D. Tageblatt” scrie, că țărani cari aduc în piață bucate spre vânzare sunt de multe ori înșelați și păgubiți din partea comercianților de bucate. Ca dovadă istorisește următoarele două cazuri: Stefan Lupean din Mândra a vândut alaltăieri lui Iacob Löwi 6 hectolitri de bucate în preț de 30 fl. 30 cr., a căpătat dela agentul B. Rosenstein un bilet cu care se meargă la magazinul dela Poarta-Ognei, ca să predea marfa și să-și capete banii. Acolo însă sub pretext, că bucatele nu sunt de greutatea recerută au fost respinse, pe când la țirguială nici vorbă nu fusese despre aceasta. Tot prin astfel de apucături de nimic au fost șicanati încă șese oameni, și nu li-s'au luat bucatele până-ce nu au lăsat din preț o sumă însemnată. Cu câteva zile mai înainte a pășit astfel Dumitru Lomota din Ghijasa-inferioară. Oamenii sunt aduși astfel în starea strimtorată de a renunța la sume însemnate, ori de a-și duce bucatele înapoi în piață, unde timpul fiind înaintat nu mai capătă cumpărători. La lege în aceeași zi nu pot merge, pentru-că plânsori se pot da numai între orele 9—11. Proces contra înșelătorilor nu pot începe, fiindcă acela durează mult, ear' bieții oameni au lipsă de bani, ca să-și plătească dările.

Pentru evitarea astfel de șicanări și trageri pe sfoară, economii nostri n'au decât să pretindă imediat, acolo în țirg, prețul bucatelor vândute, — ori apoi arvună mare.

Feriți-vă de ei! Ni-se scrie: Deși cam târziu, nu pot să nu vă scriu ceva dela alegerea de deputat din Betlean.

Români n'au luat parte, decât negații. Între acei negații, sau cum se mă exprim, mai răi decât negații, au luat parte, fie zis spre rușinea lor, și câțiva indivizi cari se zic a fi preoți români.

Când cu vorbirea-program (în 17 August) nu le-am spus numele, în speranță că nu vor merge și la alegere, adevă nu vor mai linge și spălăturile dacă au mâncat tocana — însă nu le-a fost destul? Acum să le spun și numele, ca să știe adevărații preoți români să se ferească de ei, nu cumva să se umple de lepra renegatizmului.

Eată acele nume de cinstite: Alexandru Boeriu, preot gr.-or. în Sântu. Acesta a și ținut un toast în limba patriei. Pap János alias Buxbaum, preot gr.-cat. în Sânmiclăuș. Acesta din Jidov s'a făcut Român, acum din Român Ungur, oare din Ungur ce s'a mai face?... Acesta a ținut un toast în care a declarat de spartă pasivitatea Românilor, zicând: „că Românii cei adevărați nu se mai țin de pasivitate, ci numai câțiva ultraiști” ș. a. asemenea proști eșite dintr'un cap jidovesc ca al lui. Au mai fost: Alexandru Măierean din Iuș. Andrei Oltean din Sâmbou — cu capu cât un bou — și Ioan Mititiu din Cocui.

Doamne! tare mă pot mira de ei, de ce n'au ezut acasă? Toți oamenii cu stare bună. Acuma știu. Acasă nu mai mănă asemenea iături ca la de astea.

Pecat de prescura care o mănă dela bieții Români. Bine ar face oamenii din acele comune, să ducă prescurile la alți adevărați preoți.

Ionel.

În Chicago un mare edificiu de construcție de oțel, clădit pentru a servi ca local pentru adunări publice, s'a prăbușit când era aproape clădit gata. Doisprezece oameni au fost scoși de sub ruine morți și grozav mutilați, ear' alții mulți au fost grav răniți.

Bánffy acusat! În urma încetării ziarului „Országos Hirlap”, redactat de deputatul Făgărașului, Mikszáth Kálmán, editorul-tipograf a improposat pe întemeietorii foii, în fruntea cărora a stat baronul Bánffy, pentru-că nu și-au plătit datoria pentru tipar. Procesul acesta are și importanță principiară, pentru-că procesul s'a intentat la tribunalul comercial. Acusații i-au negat acestuia competența, tabla însă i-a recunoscut-o.

Ziarele maghiare nu prosperează nici ele tocmai cu s'ar presupune. Una după alta dispare câte o mare foaie. Astfel a dispărut „Országos Hirlap”, foaie bánffystă, care alarmase cu apariția sa toată țeara. Acum au să înceze apariția lor două fide deodată, „Magyar Újság” și bethrana „Nemzet”. În locul lor va apăre dela 1 Octomvrie n. o foaie de seara, „Magyar Nemzet”, care va fi pusă sub direcțiunea faimosului Săușu șovinist Bekics Gusztáv.

Spedarea telegramelor. Dela 1 Septembrie se introduce o nouă modalitate la plățirea postportului pentru telegramele trimise cu „expres”. Până acum la telegramele trimise în locuri fără stațiune telegrafică trimițătorul plătea pentru expres o taxă de 40 cr. fără considerare la distanța dintre stațiunile telegrafice și locul unde avea să fie adusă telegrama. Pe viitor însă expedarea se face astfel:

Trimițătorul scrie înaintea telegrammei (XPP) sau (XPT) și pentru remunerarea expresului depune la oficiul postal o anumită sumă, despre care primește revers. Dela stațiunea ultimă telegrama e trimisă cu expres, plătit amăsurat distanței. Despre suma solvită expresului oficiul telegrafic este avisat ulterior, care la rândul său avizează apoi pe trimițătorul și-i restituie eventualul rest din suma depusă. Acest avis poate fi de două feluri. Avis prin post, când trimițătorul are să scrie înaintea telegrammei (XPP), în care cas avisul i-se trimite scutit de porto, și avis telegrafic, când va fi a se scrie înaintea telegrammei (XPT), în care cas va trebui să plătească pentru avis taxa unei telegramme de 10 cuvinte (St.—avis of. plătit 31 cr.).

De însemnat e, că pe viitor trimițătorul nu mai e îndatorat să plătească înainte taxa expresului, ci poate pretinde s'o plătească adresatul. Procedura este aceeași, cu deosebirea numai, că înaintea telegrammei are să scrie cuvântul „expres” și nu capătă avis despre înmanarea telegrammei. Dacă însă adresatul nu voește să plătească taxa, atunci aceea se încasează ulterior dela trimițătorul. De aceea trebuie să se scrie pe telegramă totdeauna numele trimițătorului. La telegramele adresate în străinătate este a se scrie semnul (XP) dacă nu e cu taxă de expres, ear' dacă se recere și taxă, atunci oficiul telegrafic înseamnă pe telegramă și taxa, astfel: (XP frc.).

Hymen. Dl Stan S. Tincu, comerciant în Craiova și Maria M. Petrescu, din Giurgiu, ambii originari din Rășinari, — logodiți.

Școală maghiară pentru învățacei de meserii este în plan a se înființa în Sibiu, pentru-că numeroșii elevi maghiari s'au nu mai fie constrinși a cerceta școala germană. Ministrul a dat deja concesiunea.

O ceată de bandiți a prins în apropiere de Clisura (Turcia) pe proprietarul Simota din Salonic și a pretins pentru răscumpărare 100.000 de franci. La sfatul guvernului turcesc familia lui Simota a depus la locul indicat suma, dar bandiții nu i-au luat folosul, pentru-că în momentul când erau s'o iee s'au văzut înconjuțați de miliție. După luptă crâncenă au fost măcelăriți toți opt. Soldații li-au tăiat apoi capetele și le-au înfipt în țepe în piața din Clisura, ca să fie de memento pentru cei aplicați spre banditism.

Congres filologic slav. „Novoje Vremja” din Petersburg vestește, că în 1901 se va ține la Praga primul congres filologic slav, cu scopul de a crea o unitate culturală între toate popoarele slave. Ținerea congresului s'a hotărât în congresul arheologic rusesc, al cărui ședințe decurg acum în Chiev și la care iau parte mulți savanți slavi, boheimi, bulgari și serbi. Prelegeri și disertațiuni în congresul dela Praga pot fi ținute în ori-care limbă slavică; limba oficială însă a congresului va fi limba cehică. S'a hotărât totodată, că în viitor se se țină în fiecare an câte un asemenea congres în diferite țări slave.

Dr. Emilia Thomson. Duminecă și-a ținut ședința de inaugurare congresul medical, intrunit la Subotiza. Oaspele cel mai interesant al congresului e Dr. Emilia Thomson din Londra, care deși nu mai e tocmai tânără, totuși e femeie destul de interesantă, chiar abstracție făcând dela faptul, că în Londra e medic foarte căutat.

Petroleul român în Germania. „Budapesti Hirlap” scriind depre lupta de concurență dintre petrolul american și cel rusesc în piațele germane, zice și următoarele:

„Pentru noi e interesant, că Români au isbutit să-și deschiză o piață în Germania pentru petrolul lor, profitând de combinațiile comerciale din Germania în contra petrolului american. De un an e un mare depozit de petrol român în Regensburg, lângă Dunăre, și petrolul român a dovedit că știe să susțină ori-ce concurență în Germania.”

În prima jumătate a anului 1899 s'au exportat în Germania 6227 tone de petrol român. Deci, totuși va avea un folos pentru Români canalizarea Porților de-fier.

Ucișag osândit la moarte. Tribunalul din Kalocsa a osândit la moarte pe Juhász Lajos din Dunavese. În 24 Iunie a. c. Juhász a ucis pe căraușul Turi István și aruncând cadavrul în șanțul drumului a minat la țirgul din Duna-Pataj, unde a vândut trăsura și caii ucisului. Aceasta e prima sentență de moarte adusă la tribunalul din Kalocsa.

Ninsoare. În ținuturile dela Sasca-montană și Mehadia ieri-noapte a nins. Munții sunt acoperiți de zăpadă până aproape la șes.

Știri mărunte. Colonelul Molke, adjutant al împăratului Wilhelm, a căzut de pe cal și și-a rupt piciorul.

Ioan, fiul al doilea al ducelui de Chartres, s'a fidanțat cu ducesa Isabela de Orleans, sora pretendentului la tronul Franciei.

Gara de mărfuri din Chers (Spania) a fost incendiată. Paguba e de vre-o două milioane pesete.

Inginerul prusian Robert Thiem făcând excursiune științifică la Dunăre, între Anina și Craiova a fost atacat de cinci bandiți, cari l-au bătut de moarte și l-au jefuit.

În Subotiza trenul accelerat a călcat și ucis pe cantonierul Török János.

În Săn-Nicolau-mare gregarul honved Mihail Bauer, de teama strapătelor dela manevre s'a împușcat.

Sâmbătă s'a deschis în Pojon expoziția industrială, pusă sub protectoratul Arhiducelui Frideric.

Baronul Alexandru Petrino, secretar-adjunct ministerial, s'a sinucis Sâmbătă noaptea în Kaltenleutgeben.

VIATA SOCIALĂ.

Petrecere în Ruși.

Plugarii români din Rușii-Munții invită la petrecerea cu joc, ce se va aranja Mercuri, la 20 Septembrie st. n. 1899, în școala conf. gr.-cat. din loc. Prețul intrării: de persoană 50 cr., de familie 1 fl. Venitul curat e destinat în favorul școlii gr.-cat. din loc. Începutul la 2 ore d. a. Pentru comitet: Boca Grigoriu, președinte; Toma Marcu, vicepreședinte; Dumbravă Dănilă, secretar; Moreanu Ștefan, controlor; Iosif Ștefan, cassar. Membrii: Dechi Dănilă, Sigmirean Grigore I. c., Sdărie Petrea, Celibari Ion, Bumbu Grigore, Ilușan Filip, Deacu Ionică, Sigmirean Grigore, Vărașean Ciriță, Ceontea Ion, Gadiu Ion, Sdărie Vasile, Gadiu Todor. Ofertele marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. Pentru vuptuale să vă îngrijiiți.

FELURIMI.

Salvarea celor trăsniți. Nu se cunoaște încă bine „mechanismul” morței prin curentele electrice, cum zice fiziologii. E o chestiune foarte interesantă azi, când firele conductoare se întind pretutindenea. Unde începe, unde se sfârșete primejdia? Cum s'o evităm? E de observat în privința aceasta raportul prezentat de profesorul Prevost și Dr. Battelli, societății de fizică și istorie naturală dela Geneva. Eată concluziunile lor:

Toate animalele supuse curenților puternici, dela 2500 volte în sus, mor din cauze turburări sistemului nervos și oprirei circulațiunii; dar inima bate încă; dacă produc respirațiunea artificială și tracțiunile ritnice ale limbei, trăsnetul scapă în cele mai multe cazuri.

Când avem a face cu un curent cu putere mică, de exemplu 40 volte, fenomenele sunt cu totul deosebite. Atunci sistemul nervos e puțin atins, animalul urmează a respira bine, dar inima încetează de a bate, sau bate fără regulă: turburările circulațiunii sunt profunde și de temut paralisia. Domni Prevost și Battelli au dovedit faptul curios, că poți restabili bătăile inimii unui câine, oprite de un curent cu slabă tensiune, petrecând prin corpul animalului un curent cu tensiune mare; violența remediiului duce la vindecare, inima paralisată începe a mișca din nou, și puțină respirațiune artificială îndreaptă totul.

De aici rezultă ca consecință importantă, că nu trebuie să credem perd pe un om trăsnet, chiar când pare paralizat și mort, ci caută a-l trata ca pe un om înecat.

Divorțuri. În Paris se vin pe an la 100.000 capitaliști ori diplomați 40 procese de divorț, la 100.000 comercianți și industriași 15, la tot atâția agronomi 9, ear' la lucrători 77.

Inbulele sistemului metric. În anul curent se împlinește un secol dela introducerea sistemului metric. Pe la sfârșitul secolului trecut în raport cu creșterea circulațiunii în comerț se simțea tot mai mult lipsa unui sistem de măsurătoare fix. După experimentele lui Lacondamine adunarea națională franceză în Maiu 1790 a acceptat propunerea anchetei emise în cauză, de a se lua ca măsură naturală a zecea milionă parte a quadrantului meridional. În acest scop au făcut măsurii dela Barcelona până la Dünkirchen. Încă înainte de terminarea acestor măsurări comitetul de salubritate în 7 Aprilie 1795 a hotărât să considere această unitate de măsură „mètre provisoire et legal” și după mai multe măsurări s'a primit apoi definitiv ca „mètre voai et definitiv”, adevărată măsură fundamentală, care însă nu este absolut scutită de erori în măsurare. La compunerea măsurii metriche Lenoir a întrebuințat un bețișag de platină, ale cărui amândouă capetele, la

gradul de caloare al topirei ferului, erau îndepărtate unul de altul tocmai la distanță de 1 metru.

În celelalte țări sistemul metric a fost acceptat numai după restimp de ani mulți. După-ce Prusia și încă vre-o câteva state în 1860 în locul vechiului sistem au adoptat sistemul metric, în 1875 aproape toate statele lumii, pe baza unui pact comun, au instituit în Paris un birou internațional de măsurii și ponduri. De atunci sistemul metric și împreună cu acesta calcularea decimală s'a încetățenit pretutindenea, ba în cele mai multe state și-a menținut chiar și numirea originară.

Tribuna Literară.

A apărut:

Din „Enciclopedia Română”, editată din însărcinarea și sub auspiciile „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, de Dr. C. Diaconovich, prim-secretarul „Asociațiunii”, după un interval destul de scurt a apărut fasc. 16, cuprinzând articolele Fulgo—Golescu. În acest fascicul aflăm numeroase articole de interes special românesc, ca: Gabrielescu, Gane, Gavra, Gavril, Gelu, George (mitrop), Georgescu, George Ștefan, Gerasim Timuș, Ghenadie, Gheorghian, Gherea, Ghica, Gion, Giurgiu (Pataki) episcop, Goian, Goldis, Golescu; apoi articole de literatură ca: „Gazeta Transilvaniei”, limba și literatura germană, etc.; articole de istorie, etnografie și geografie: Gaius, Galați, Galia, Galli, Gallia, Genua, Geografia, Georgia, Gepizi, Germani, Germania, Geți, Geza, Gheorghio, Gherla, Ghimes, Giesshübel-Puchstein, Girondini, Giurgeu, Gleichenberg; articole de filosofie: Gândire, Geniu, Gnostici, Gnosticism; biografi străine: Galilei, Gambetta, Garibaldi, Gaster, Gay-Lussac, Gladstone, Goethe, Gogol; articole diverse: Fumat, Fundațiune, Furnal (ilustr.), Galactometru, Gălbinare, Gangrena, Gât, Gaz, Gelosia, Gemeni, Gen, Genealogia, Generațiune, Geologia, Geometria, Geotropism, Ghița, Gibbon, Gimnasiu, Gimnastica, Gips, Gir (Giro), Glanda, Gloata, Glob, Glycosa, etc.

Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiu (depozit general pentru România: E. Storck, București) și se primesc numai pentru publicațiunea întreagă. Prețul de prenumărare: pentru un tom broșurat fl. 10.—, compactat fl. 11.60 (în România lei 25.—, resp. 28.50).

La Abonament lunar pentru Septembrie st. vechiu

invită Administrația ziarului „TRIBUNA”.

POSTA REDACȚIUNII. Mai multora, cari așteaptă rezolvarea unor chestiuni le mai cerem puțină răbdare. Directorul nostru, dl Dr. Dăianu s'a reîntors la Sibiu, și-a reluat afacerile în mână și în scurt le va aranja toate.

Sosiți în Sibiu.

La 31 August n. 1899. Hotel „Împăratul Romanilor”: Kreipner, major, Czettel, inginer, din Alba-Iulia; d-na Beichler cu fiul, privatieră din Făgăraș; Löhr cu fiul, oficial din Orșova; Braun, Breitenstein cu soția, din Viena; Weiss, Rosenbaum, Krauss, Politzer, din Budapesta; Spitzer din Teschen, Eitel, Neustädter, din Brașov; Banu din Râmnic, Simon cu fiica din Tulgheș, comercianți; Koszta, subjude din Iași.

Hotel „Neurthner”: Szelle, oficial din Cluj; Kadár, proprietar din Bistrița; Poldner, privatier. Hotel „Meltzer”: Szöntey, privatier din Târgul-Mureșului; Klein, preot din Mănărade; Roza Arz din Schweisacher; Bucur, forestier din Hajeg; Litschel, Weiss, din Bistrița; Gellner din Brașov, învățători.

Med. univ. Dr. Alex. de Vaida-Voevod, medic român. KARLSBAD, ALTE WIESE, „GOLDNE KRONE”.

Mătasă damast 75 cr.

(SEIDEN-DAMASTE)

— până la 14 fl. 65 cr. metru și mătasă brocate — din fabricile mele proprii —

precum și mătasă Henneberg, neagră, albă și colorată dela 45 cr până la fl. 14.65 de metru — lucie, vîrgată, carré, mustată, Damaste etc. (cam 240 diferite calități și 2000 diferite culori și deseneuri etc.)

Pentru haine și blouse din fabrică. Privărilor li-se trimite franco și liber de vamă, în casă.

Mustre se trimit cu posta primă.

[4] 35 52

(În Elveția porto postal e dublu).

Fabricile de mătasă ale lui G. Henneberg în Zürich,
(liferant de curte c. și r.)

Bibliografie.

A apărut:

„Datorințele învățătorului ca crescător față de direcțiunea greșită a socialismului modern”, disertația de Alexandru Pop, inv. în Ocna-Dejului. Broșură de 54 pagini 8° mare, premiată de Reuniunea învățătorilor gr-cat. din jurul Gherlei, în adunarea generală ținută în C. Mănăștur la 20 și 21 Iunie a. c. Preț 20 cr.

A apărut în tipografia noastră cartea „Principiile politice” (după Dr. Fr. de Holtzendorff) de Teodor V. Păcășian. Formatul 8° mare, cuprinsul 290 pagini, tiparul curat și ceteț. Preț 2 fl.

În cartea aceasta, de netăgăduită valoare literară, sunt tratate cu multă competență următoarele teme din domeniul politicii:

Politica e — știință. — Politica e — artă. — Conexiunea științei și a artei de stat în procesul politic. — Raportul dreptului pozitiv cu politica. — Conflictul între manevra dreptului și a politicii practice. — Raportul între morală și politică. — Scopurile ideale de stat. — Scopurile reale de stat. — Scopul de putere națională al statelor. — Scopul de drept individual în stat. — Armonia scopurilor de stat.

O recomandăm cu căldură publicului român, iubitor de literatură științifică, în special însă celor ce, conform poziției lor sociale, sunt chemați să fie conducători politici ai poporului nostru. De vânzare în librăria institutului nostru.

Impăratul Marc Ulpiu Traian (98—117 d. Chr.). Prelegere ținută la 16 Martie 1893 în localitățile clubului român din Suceava, de Animpodist Daschevici. Tip. conc. Arch. Silv. Morariu-Andrieșici în Cernăuți.

Memoriile prințului Nicolae Șuțu, mare logofet al Moldovei — 1798—1871, un volum scris în limba franceză și publicat de dl Panaito Rizoș, a apărut în Viena zilele trecute. Volumul cuprinde patru părți și un număr de anexe. Interesează mai ales pe cei ce se ocupă de istoria relativ contemporană a României.

Istoria agriculturii, de I. Loser. traducere autorizată, de „Un prieten al plugarilor”. Retipărire din „Tel. Rom.” Sibiu, tiparul tipografiei archidiecezane.

„Paza Maicei Sfinte”, dramă în patru acte, localizată de Antoniu Pop, ca nr. 2 din „Biblioteca teatrală” a „Aurorii”. O broșură 8° mic în extensiune de 56 pagini, editura și tip. tipografiei „Aurora” în Gherla. Preț 12 cr.

„Istoria universală pentru școlile civile și superioare de fete” pe baza planului de învățământ din 1887. Prelucrată în românește după ed. VI. a opului lui Alexandru Márki, de Ioan Popovici, profesor la școala de fete a „Asociației”. Cartea dlui Popovici este primul manual de istorie pentru școlile noastre civile; e acomodată însă și pentru preparandii, gimnaziile inferioare și școlile comerciale. A apărut în tipografia archidiecezană din Sibiu și costă 2 coroane. O recomandăm tuturor bărbaiților de școală.

Bunacuvîință, de I. Bernard Krier, traducere liberă de Animpodist Daschevici, Suceava, red. și editura societății „Școala română”. Preț 30 cr. (Figurază ca nr. 3 din biblioteca de petrecere și învățatură pentru tineret).

Propedeutica filosofică pentru învățământul secundar, de Greg. Pletos, profesor în Năsăud. Partea I, psihologia empirică, cu un adaus: bucați de lectură psihologică. — carte aprobată de ministerul cultelor și instrucțiunii publice ca manual pentru școlile medii. — Preț 80 cr.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare următoarele noutăți musicale:

Hora înfrățirii pentru piano de P. G. Nănescu	fl. —75
La tine copilă dragă. Romanță de Dorianu	„ —50
Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann	„ —50
La blonde. Polca mazuca pentru piano de Sigismund Paulmann	„ —50
Turda. Marș patriotic de Paulmann	„ —50
Hora reginei. De Sig. Paulmann	„ —25
Sărba păpușelor. De Sig. Paulmann	„ —25
Marș turcesc. De Sig. Paulmann	„ —25
Intermezzo pentru piano de M. Capșa	„ —50
Les fleurs de Mai. Valse de Ant. Cirillo	„ 1.—
Sărba ofierilor. De C. Dimitrescu	„ —50
La fille du Marin Vals de Ivanovici	„ 1.—
Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps	„ —75
Liniste. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide	„ 1.—
Am plâns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Chirillo	„ —75
Siagurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Chirillo	„ —75
Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochialbi	„ —25
Institutele-Unite. Vals pentru piano de Carol Decker	„ 1.—
Sărba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu	„ —50
Sărba mirilor. De Const. Dimitrescu	„ —50
Iubleni. Marș de Gh. Fontino	„ —75
Surorile. Hora de Gh. Fontino	„ —50
Elisa. Polca franceză de G. Ionescu	„ —50
Zéphir. Polca mazuca de G. Ionescu	„ —75
Souvenir de Zürich. Polca mazuca de Anton Kneisel	„ —50
Gas de quart original. De Mayer Lutz	„ —50
Pavotte de la Princesse „Marie” de Michel Margaritescu	„ —75
Ai plâns și tu vr'odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu	„ —50
Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu	„ —50
Pictoriilor! De E. I. Alexandrescu	„ —50
Un fir electric. De E. I. Alexandrescu	„ —75
L'Affection. Polca franceză pentru piano de C. D. Belortu	„ 40
De Brăila la Gênes. Galop pentru piano de C. D. Belortu	„ 50
Sărba Bucureștilor, pentru voce și piano Ioan D. Burlan	„ —50
Sărba Bucureștilor, pentru voce și piano de In D. Bulan	„ —50
I. Villacrosse. De ce „mi-ai zis odinioară, romanță	„ —75
Radu D. Rosetti. E vre-un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano	„ —50
I. Paschill. L'Amitié, vals	„ 1.—

La comanda din afară se se adaugă pentru porto postal încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 31 August n. 1899.			
Hărte-monetă română	Cump.	9.38	vend. 9.43
Lire turcești	„	„	96.30
Imperiali (15 R aur)	„	18.95	19.05
Ruble rusești 100 a	„	126.75	127.75
Galbeni	„	5.66	5.71
Napoleon-d'ori	„	9.50	9.55
100 Marce germane	„	58.57	59.—
Livre sterling	„	11.94	12.04

Bursa de Budapesta.

Din 29 August n. 1899.		
Renta de aur ung. 4%	118.—	
„ „ 4%	96.30	
„ „ val. cor. 6%	120.25	
Imprumutul căilor ferate ung.	120.—	
Bonuri rurale ung.	94.25	
„ „ croate-slavone	96.—	
Obligațiunile desp. regalilor	161.50	
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	189.5	
Renta de hărte austriacă	100.—	
„ de argint austriacă	100.—	
„ de aur austriacă	118.—	
Losuri austriace din 1860	137.50	
Acțiunile băncii austro-ungare	905.—	
„ de credit ung.	392.50	
„ de credit austr.	385.50	
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	102.—	
Argintul	5.67	
Galbeni împărătești	5.65	
Napoleon-d'ori	9.56	
Mărci 100 imp. germane	58.90	
London 10 Livre sterlingi	120.67	

Bursa de Viena.

Din 29 August n. 1899.		
Renta de aur 4%	117.80	
Renta ung. v. c. 4%	96.10	
Imprumutul căilor ferate ung.	120.10	
Bonuri rurale ung.	94.15	
„ „ croate-slavone	96.25	
Renta de hărte austriacă	100.25	
„ de argint austriacă	100.15	
„ de aur austriacă	117.80	
Losuri austriace din 1860	137.—	
Acțiunile băncii austro-ungare	907.—	
„ de credit ung.	392.—	
„ de credit austr.	384.75	

Bursa de București.

Din 16 August v.		
5% Renta perpetuă	4%	Fonc. rur. 84
5% „ am. 1881 100	5%	„ urb. Buc. 91 1/2
5% „ 1892 100	5%	„ Iași 86 1/2
5% „ 1893 100	Banca Naț.	2725
5% „ 1894 87	„ Agricolă	352
5% „ 1898 88	„ României	—
5% „ 90.94 89 1/2	„ de scont	311
5% „ 1896 90 1/2	Dac. Rom.	436
5% „ 1898 90 1/2	Națională	455
Convertite rurale.	Patria	—
5% Obl. c. B. 1883	„ Construcții	75
4 1/2% „ „ 1890	„ Basalt artificial	—
5% „ „ 1895	„ Tramv. nou	—
5% „ „ 1896	Baia centrală	125

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall

Se caută

un institutor cu diplomă

pentru [268] 1—5

școala catolică cu 4 clase din Sinaia (România).

Se cere știința limbii române, asemenea și a limbii germane, pentru cl. I și cl. II.

Pentru informațiuni a se adresa la Direcțiunea școlii catolice. Sinaia, Bulevardul Ghica nr. 11.

Nr. 640—1899.

[26] 3—8

Publicațiune.

Primăria comunală din Mohu intenționează edificarea scaunului morei comunale.

Planul și preliminarul de spese, precum și condițiunile licitărei stau spre vedere publică în orele oficiale în cancelaria comunală.

Spesele preliminate computându-se și materialul dau suma de 1139 fl. 12 cr. și licitațiunea verbală minundu-se va ține în cancelaria comunală din Mohu, în 3 Septembrie a. c., la 10 ore ante mered.

Vadiu e 10 %, a prețului de strigare. Mohu, în 25 August 1899.

Primăria comunală.

Cu preț redus!

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu

Școlile din Blaj.

Studiu istoric

de Nicolae Brânzeu,

profesor la liceul „I. C. Brătianu” în Pitești.

Prețul redus dela 1 fl. la 50 cr.

Pentru porto postal încă 5 cr. mai mult.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Studii Literare

de Teodor Raica,

profesor de liceu.

Cuprinzând:

O gramatică-parodie.

Veacul al XVI-lea.

Codrul frate cu Românul.

Monografia preposiției „de”

O carte de mare preț pentru toți profesorii, dascălii și cărturarii români.

Prețul numai 75 cr.

Se poate procura dela

Librăria „Tipografiei”,

societate pe acțiuni în Sibiu.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Poesiile

mult iubitelui și originalului poet

George Coșbuc,

se află de vânzare la „Tipografia”, pe lângă prețurile originale și anume:

„Balade și Idile” (editura Librăriei Socce & Comp., 1893) fl. 1.50.

„Fire de tort”, versuri (ca continuare la „Balade și Idile”), editura Librăriei C. Sfetea 1896 fl. 1.25

La comanda, care sunt a se adresa „Tipografiei”, soc. pe acțiuni în Sibiu, este de a se adăuga pe lângă prețul vol. și 5 cr. porto pentru 1 volum.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

Tot felul de pielării lucrate.

Articoli ce se țin de păpușărie și recușite. Aperturi de piele, lack, vachs, ață și spagat

recomandă on. public și militarilor în marfă bună recunoscută și cu prețuri cât se poate de ieftine, în detal și în mare, firma comercială

I. Gottstein's Sohn.

(Proprietar, Adalbert C. Gottstein) în Sibiu, Piața-mică nr. 5. Spre deosebită atențiune.

NOU!

Nu mai purta d-ta papuci fără cupțuseala de talpă de Asbest a lui Dr. Högyes, brevetată.

Să ne apărăm picioarele de frig, umezeală și răcire.

Să ne păzim de falsificate!

Nu mai există dureri de picioare!

Nici bățături, nici sudori de picioare, nici îngroșarea pielii, nici ferbințeli.

După scurt timp de purtare, cei cari își provide papucii cu cupțuseală de talpă Asbest de a lui Dr. Högyes, brevetată în întreaga lume, capătă umblet ușurel.

Prețurile:

Talpi de năsip, părechea 40 cr., talpi de Asbest de țesătură simplă 60 cr., de grosime dublă 1 fl. 20 cr.

Că cupțuseala de talpă Asbest e excelentă, dovedește mai mult faptul, că armatei comune ces. și reg. și honvezimei reg. ung. s-au furnizat până acum 22.500 părechi.

O păreche de talpi de Asbest, chiar și la cel mai apăsător umblet ține un an de zile.

Spedare numai cu rambursă, ori pe lângă plățirea anticipativă a banilor.

Deslușiri, prospecte și declarațiuni de mulțumită, gratis.

Venzători mai departe, pe lângă condițiuni mai favorabile se caută.

Fabrica de mărfuri de Asbest — societate pe cote.

Comande din afară se execută cu îngrijire. Spedare cu rambursă.

Pentru venzătorii deosebită reducere de prețuri.

Declarațiuni de recunoștință.

Oficiul marelui de curte a Alteței Sale Archiducului

Leopold Salvator.

Fabrică de mărfuri de Asbest. Alteța Sa ces. și reg. Archiduce Leopold Salvator este extraordinar de mulțumit cu papucii cupțuși cu talpă de Asbest. Alteța Sa a întrebuit acești papuci la excursiuni mai lungi și a simțit, că picioarele nu i-s-au oboșit așa, cum în alți papuci ordinari s'ar fi oboșit. Trimite o păreche de papuci pentru venat, ca după modelul aceluia să faceți alți cupțuși cu talpă de Asbest, la același păpușar și apoi să-i trimiteți aici.

Credem, că acești papuci de venătoare vor fi tot așa de buni și corăspunzători, precum au fost papucii de salon.

Agram, la 8 Iulie 1898.

Krahl,

capitan de husari.

Postul ministru-president al Ungariei, president al judecătoriei administrative, serie următoare:

Stimate ale Doctor!

Papucii cu cupțuseală de Asbest s-au dovedit a fi excelenți, umblu firm și neferat; toate durerile în picioare mi-s-au sfârșit, așa că — așa cred — boala mea de picioare nu mai are lipsă de nici o cură medicală.

Îți mulțumesc pentru binevoitorul sfat

Danoș, la 17 Septembrie 1897.

stimător:

Alexandru Wekerle.

[265] 1—52

Pravăle de obiecte aparținătoare păpușăriei și de recușite de atelier.

Pe insula dracului

de sigur nu se capătă veritabilă

Eau de Colognes

dela JOH. MARIA FARINA, Köln (Rhein), Juliusplatz 4.

De aceea însă de sigur se capătă absolut veritabilă, cu prețuri solide la

Parfumeria Meltzer,

strada Cisnădiei (edificiul comandel de corp), fabrică de săpun și lumini, strada Gușteriei,

în Sibiu.

în Sibiu.

MARGARETA MOLDOVAN.

Din tainele vieții.

29 de povești și schițe.

Prețul 1 fl., plus 5 cr. porto.

Se poate procura dela

„Tipografia”,

soc. pe acțiuni, Sibiu.

Tot felul de pielării lucrate.

Tot felul de pielării lucrate.

A apărut!